

Veliki Prasak

Velkiprasak.com

Vladimir Božanović

**INTERVJU SA HARISOM
PENDIĆEM PENDOM (II deo)**

Slobodan Dukić

**SVETA LAŽ I ZAŠTO JE
VASILije OSTROŠKI
ČUDOTVORAC U ILEGALI**

Nevena Grubač

LIČNO PUTOVANJE (II deo)

Broj 36 | Decembar 2020.

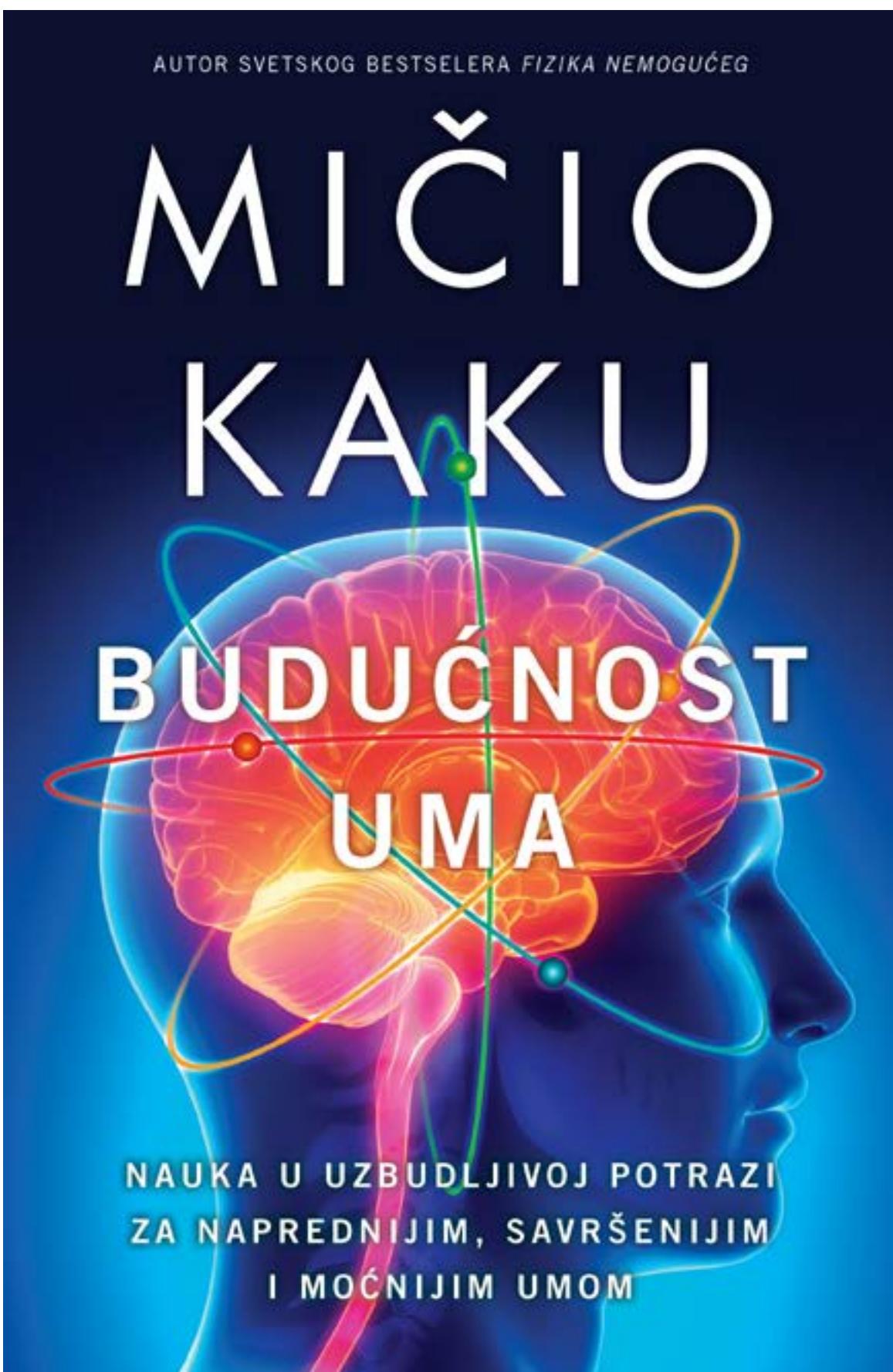
ATEISTI
SRBIJE

AUTOR SVETSKOG BESTSELERA *FIZIKA NEMOGUĆEG*

MIČIO KAKU

BUDUĆNOST UMA

NAUKA U UZBUDLJIVOJ POTRAZI
ZA NAPREDNIJIM, SAVRŠENIJIM
I MOĆNIJIM UMOM

Sadržaj

Intervju sa Harisom Pendićem Pandom (II deo)	6
Autor:	Vladimir Božanović
Faithless hijabi	9
Autor:	#Faithlesshijabi
Sveta laž i zašto je Vasilije Ostroški čudotvorac u ilegalu	12
Autor:	Slobodan Dukić
Duplerica: Karl Segan.	14
Lično putovanje (II deo)	16
Autor:	Nevena Grubač
Hronika	18
Autor:	Vladimir Božanović
Humor	26
Citati	28

VELIKI PRASAK
časopis Udruženja „Ateisti Srbije“

Izdavač:
Udruženje „Ateisti Srbije“

Kontakt telefon:
+381 63 80 44 200

Glavni i odgovorni urednik:
Vladimir Božanović

Redakcija:
Marko Ekmedžić
Predrag Stojadinović

Prevod:
Marko Ekmedžić

Lektor:
Aneta Stojković

Dizajn i prelom:
Miloš Marković
Vladimir Božanović

50 kognitivnih pristrasnosti

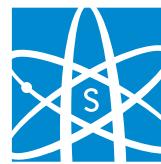
za koje treba da znate.

Predrag
Stojadinović

HELIKS

Kognitivne pristrasnosti možda izgledaju kao bezopasne zablude, ali u njima leži koren ratova, nasilja i patnje u svim oblicima. Niko od nas ne može da reši probleme zbog svih pogrešnih odluka, donetih kao posledica kognitivnih pristrasnosti. Ali zato svako može da pruži doprinos, bar u granici svojih mogućnosti, ako se upozna s ovim, tako čestim, mehanizmom pravljenja grešaka. Verovatno ćemo u mnogim primerima navedenim u knjizi 50 kognitivnih pristrasnosti za koje treba da znate lako prepoznati druge ljude, ali će nam trebati dosta snage i hrabrosti da ponegde prepoznamo i sebe. To je ipak vredno našeg truda, jer time pravimo dobar korak ka stvaranju mehanizma donošenja ispravnih odluka, što je važno za izgradnju sopstvene ličnosti.

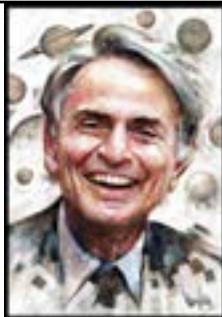

ATEISTI
SRBIJE

U ovom broju:

Duplerica: Karl Segan

strana 14.

Intervju sa Harisom Pendićem (II deo)

Prijavljuju me policiji, jer sam kritizirao određene kandidate SDA i HDZ-a.

strana 6.

Autor: Vladimir Božanović

Lično putovanje (II deo)

Iza Segana ostale su generacije nadahnutih ljudi, dece koja su izrasla u naučnike gledajući Kosmos.

strana 16.

Autor: Nevena Grubač

Hronika

Crnogorski ministar kulture Aleksandar Bogdanović je ocenio da Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori duboko gazeći stazama politike i nacionalizma nastavlja sa provokacijama.

strana 18.

Autor: Vladimir Božanović

web: ateisti.com i velikiprasak.com
e-mail: redakcija@velikiprasak.com

Foto:

NASLOVNA
<http://skr.rs/60x>

DUPLERICA
<http://skr.rs/60P>
<http://skr.rs/606>

HRONIKA

Irinej
<http://skr.rs/60D>

Amfilohije
<http://skr.rs/60H>

Marko Žarkov
<http://skr.rs/60Q>

Đukanović
<http://skr.rs/60L>

Papa Franja
<http://skr.rs/60T>

Porfirije
<http://skr.rs/601>

Jeronim
<http://skr.rs/60q>

SVETA LAŽ

Kuzma i Damjan
<http://skr.rs/6Su>

Vasilije Ostroški
<http://skr.rs/6Sj>

LIČNO PUTOVANJE (II DEO)

Memorial Station
<http://skr.rs/60p>

grob
<http://skr.rs/609>

Intervju sa **HARISOM PENDIĆEM PENDOM** mostarskim antifašistom i ateistom

Prvi put sam ušutkan od strane Katoličke crkve i neoustaških pokreta, jer sam kritikovao misu za mrtve fašiste Bleiburga.

Ko si ti, čime se baviš, za koje se vrednosti zalažeš i kako bi sebe definisao?

Ja sam ateist, anarhist, antifašist, samostalni aktivist i youtuber,

Na svoj sirov i iskren način kritikujem razne fašizme, nepravde, fekalije i probleme u našem društvu, uz odredjene elemente satire, te promovisem ateizam, anarhizam, antifašizam, te extreme metal i crust punk subkulturu.

Balkanu?

Više puta mi je bila ugrožena sigurnost i brutalno su mi narušene sloboda govora i sloboda izražavanja.

Drugi put mi je narušena sloboda govora i izražavanja od strane Muhameda Velića, islamske zajednice i njihovih mafijaških sila unutar policije.

poznat po radu na svom youtube kanalu „The Unstoppable Grind Master“.

Kojim se tematikama baviš na svom kanalu?

Da li čovek sa tvojim, manjinskim, ali naprednim stavovima, može da se oseća bezbedno u Bosni i uopšte na tribalnom

Tvoji problemi su počeli kad si kritikovao kardinala Puljića.

Prvi put sam ušutkan od strane Katoličke crkve i neoustaških pokreta, jer sam kritikovao misu za mrtve fašiste Bleiburga. Oni

**MLADIĆ U SNIMCI PRIJETIO SJEKIROM KARDINALU PULJIĆU:
TREBALO VAS JE ZAPALITI U CRKVI**

18. svibnja 2020. | * * * *

su moj video uzeli iz konteksta, izvršili tzv. „character assassination“ (namerno je i kontinuirano nastojanje da se naruši reputacija ili kredibilitet pojedinca. Izraz bi se, takođe, mogao selektivno primeniti na društvene grupe i institucije).

Za šta si optužen?

Oklevetali su me, te optužili me za „govor mrznje“, pa čak i za terorizam!

Ne, jer me po treći put u „udruženom zločinačkom poduhvatu“ linčuju SDA i HDZ. Oni pokušavaju da me ušutkaju pred lokalne izbore, nakon sto sam objavio video o lokalnim izborima gdje sam kritizirao stanje u Mostaru te izborne programe SDA i HDZ-a.

Za šta si optužen ovog puta?

Prijavljuju me policiji, jer sam kritizirao određene kandidate SDA i HDZ-a.

humora i satire, a SDA me linčuje tako što me, bez ikakvih dokaza, optužuju da sam vršio vandalizam na nekim plažama u Salakovcu.

Ima li istine u tim optužbama?

To je mjesto u kojem nikad nisam bio.

Politički oponenti SDA i HDZ se udružuju, što se događa izuzetno retko, i napadaju te zajedno. Koji konkretno političari, odnosno koja imena su u pitanju?

Prijavljuju me policiji, jer sam kritizirao određene kandidate SDA i HDZ-a.

To, naravno, nije kraj šikaniranju?

Drugi put mi je narušena sloboda govora i izražavanja od strane Muhameda Velića, islamske zajednice i njihovih mafijaških sila unutar policije.

To nije poslednji put da te učutkuju?

Uhapšen si zbog kritike?

Pravi problem je ustvari bio to sto sam kritikovao Ljubu Bešlića i Salema Marića, ali nisu imali konkretne dokaze, pa su morali opet nešto isisati iz prsta da bi me ušutkali.

Šta piše u optužnici?

HDZ me prijavljuje policiji zbog

U pitanju su kandidatkinja HDZ-a Nikolina Sesar, te neki bliži rođaci, kabadahije Adema Macića Kade, poznatog tajkuna iz Bijelog Polja, koji je dugogodišnji član SDA.

Koje su posledice tvog hapšenja?

Video koji sam snimio sam morao izbrisati na zahtjev policije, iako isti nije kršio standarde YouTube zajednice, kao ni ostali sporni

videi od prije.

Ima li nade da će se nešto u budućnosti promeniti?

Postavlja se pitanje u kakvoj fašističkoj državi mi živimo? Koliko još puta treba da mi se naruše moja osnovna ljudska prava da bi se nešto promijenilo?

Da li smatraš da su policija i sudstvo marionete u rukama političara?

Navijačka grupa „Ultrasi“ i Bošanski pokret nacionalnog ponosa (BPNP) mirno marširaju i vandaliziraju grad, dok se antifašiste redovno hapsi zbog slobode izražavanja i ukazivanja na sve

U skladu sa onom narodnom „kadija te tuži, kadija ti sudi“?

Uče nas nekim zakonima, dok oni već godinu dana drže nezakonitu deponiju smeća i truju nas iz dana u dan.

To je balkansko shvatanje demokratije, zar ne?

Da li je to jedna demokratska i sekularna država? Da li su to tzv. evropske vrijednosti? Čisto sumnjam.

Šta je, zapravo, sloboda govora?

Sloboda govora je pravo izražavanja vlastitih stajališta i razmišlja-

mi ovaj njen Ustav garantuje. Ako ova država ne želi da mi da moje ustavom i zakonom zagarantirane slobode, naći će državu koja će mi garantovati moje slobode i zaštiti me od njihovog fašizma i cenzure. Nevjerovatno koliko daleko može ići fašizam i opresija SDA i HDZ, pogotovo za vrijeme izbora.

Da li treba glasati za nacionalističke stranke?

Nadam se da će ovo svima biti odličan primjer i dovoljan dokaz da ne glasaju za ove nacionalističke stranke. Mislim da je vrijeme da konačno skinemo ove fašiste iz SDA i HDZ-a sa vlasti na predstojećim lokalnim izborima. U proteklih 12 godina su pokazali da ne zaslužuju naše glasove. Vrije-

Sloboda govora je pravo izražavanja vlastitih stajališta i razmišljanja pojedinca, bez straha da će ga netko u tom pokušati spriječiti ili zbog toga kazniti.

više očiglednu nepravdu i tiraniju. Fašisti se veličaju na sve strane i ako se pobunite protiv tog istog fašizma, jedanaest specijalaca vam kuca na vrata.

nja pojedinca, bez straha da će ga netko u tom pokušati spriječiti ili zbog toga kazniti. Upravo ova definicija se stalno narušava i krši u BiH i to preko mojih leđa. Ne tražim ništa od ove države osim da mi ne oduzima ono što

me je da ih pošaljemo tamo gdje pripadaju - na smetlište historije. Vrijeme je da stvorimo novi, bolji i ujedinjeni Mostar! Bez klerofašista i nacionalista! SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU!

Najnovije vijesti ▾ Sport Tehnologija ▾

Mladić u snimci prijetio sjekicom kardinalu Puljiću: Trebalо vas je zapaliti u crkvi

18. svibnja 2020. • 123 komentara

„Primoravana sam da nosim hidžab od svoje osme godine, čak i onda kada sam pohađala školu samo za devojčice. Užasno sam to mrzela. Nisam želela da me fotografišu i sve to je snažno uticalo na moje samopouzdanje. Sada kada sam nezavisna, izuzetno sam srećna što me više niko ne može prisiliti da ga više ikada nosim. To saznanje je iskreno šokantno.

Od moje desete godine sam imala depresiju i anksioznost, kao i dijagnostikovan granični poremećaj ličnosti od svoje devetnaeste godine. Čitavog života sam se borila sa osećajem da se ne uklapam u zajednicu ili svoju porodicu.

Stres i napor simuliranja religijskih verovanja tokom godina su iscrpljujući. Biti okružena ljudima sa kojima ne osećaš povezanost, a koji ti nameću svoje običaje je zaista nešto što guši. Slobodna sam već tri godine i napokon mogu reći da sam srećna po prvi put u svom životu. A saznanje da postoje i druge žene poput mene, bilo je najveća pomoć. Hvala za ove priče.”

~ S ~

faithlesshijabi

@faithlesshijabi

@FaithlessHijabi

„Sve do trenutka skidanja hidžaba, osećala sam se kao snažna, srećna i osnažena žena. Hidžab je jednostavno nešto na šta sam navikla i u čemu me ljudi inače vide. Da vas podsetim da sam tada već bila bivša muslimanka. Kada sam jednom zauvek skinula hidžab, zapljesnuo me je do tada nepoznati osećaj sramotne nagosti, osećanje da će se muškarci pretvoriti u pse i zuriti u mene zbog toga što pokazujem svoju istinsku lepotu, osećanje da sam poput kakve drolje zbog davanja tolikog značaja nečemu tako površnom kao što je fizička lepota i zadovoljstvu što je moja. Trebalо je nešto vremena da se priviknem na činjenicu da sam samo još jedna obična žena na ulici, koja nije učinila ništa loše. Bilo je oslobođajuće izaći iz represivne pokrivke za telo i tek nakon što sam je skinula, shvatila sam koliko je potiskivanja ženstvenosti bilo u meni sve vreme.”

~ M ~

„Pošto se moj otac oženio i drugim ženama i odbacio nas, moja majka je morala da sama brine o nama. Već sa 3 godine sam naterana da nosim hidžab i počela sam da idem u dugsi (kuranska škola) negde od tog doba. Gotovo sva deca u u mojoj zemlji polaze u dugsi u vrlo ranom dobu i nikada i ne idu u normalnu školu. Napamet sam znala Kuran već sa 10 godina. U tim školama je sasvim uobičajeno da vas biju štapom i muče. Prebijanja su gotovo svakodnevna. Učili su me o paklu i kako će mi koža biti ispečena i ponovo stavljana nova čitavu večnost i da je zagarantovano nemuslimanima da će tu završiti, ali i onim muslimanima koji se ne ponašaju dovoljno islamski. Recimo tako da ne nose hidžab, propuštaju molitve, stupaju u kontakte sa nemahram (*mahram je onaj srodnik sa kojim se prema islamskim zakonima ne sme uči u brak*) muškarcima i tako dalje. Počela sam sa molitvama od svoje 7. godine, ali je moj brat, koji je buntovne prirode, morao da trpi batine zato što se ne moli.“

~ A ~

faithlesshijabi

@faithlesshijabi

@FaithlessHijabi

„Čemu muslimani muškarci uče svoje mlade kćeri? Onda kada žive svoje živote, rasturajući porodice time što varaju svoju prvu ženu sa drugom ženom.

Moj otac ima više žena iz zavičaja, a njegov izgovor za ovo bezočno ponašanje se u potpunosti vraća u korene islama.

Ova religija žene uči da se pokrivaju i da
ostanu čiste, dok u isto vreme muškarcima daje izgovor da spavaju sa više žena.

Nezdravo je učiti svoje kćeri tome da su drugorazredne građanke.“

~ J ~

„Moje detinjstvo je bilo izuzetno traumatično. Bila sam fizički, seksualno i emotivno zlostavljanja već sa 12 godina. A zlostavljava me je moja sopstvena porodica. Do mog 23. rođendana, već su mi dijagnostikovani posttraumatski stresni poremećaj i granični poremećaj ličnosti.

Moj otac je bio ekstremno nasilan. Tukao me je i sa mojih 20 godina. Nakon toga, krivi je mene za nasilje kom me je podvrgavao. Danas je njegov jedini način pokajanja kroz molitvu, tako što za oproštaj moli Boga, a ne mene.

Očigledno je da su moji roditelji imali dvostrukе standarde po pitanju toga kako su se ponašali prema meni a kako prema mom bratu. On je pušio, pio i dovodio devojke na porodična okupljanja, bez ikakvih smetnji. U isto vreme, sopstvena majka me je nazivala kurvom zbog izlaženja sa momkom, preteći da će me se odreći ako osramotim njen porodično ime mojim neislamskim glupostima.“

~ S ~

faithlesshijabi

@faithlesshijabi

@FaithlessHijabi

„16 mi je godina, živim u Egiptu, a odrastala sam u Londonu. Počela sam da preispitujem svoju veru onda kada sam poželeta da postanem umetnica. I kada mi je rečeno da ne mogu da budem umetnica, zato što sam muslimanka.

Prisiljena sam da učim arapski, čitam Kuran i čak nosim džilbab (*čador, pokrivka za telo, koja ga prekriva od glave do stopala, sa obično otkrivenim licem i vrlo širokim krojem*). Moju trinaestogodišnju sestruru i mene, muškarci neprekidno maltretiraju na ulici, čak i ako nosimo prokletu zavesu. Želim da izađem odatle. Želim da odem. Ja sam bivša muslimanka, ali ne smem da odem ili da kažem bilo kome. Moja majka preti da će me ubiti i čak je to jednom i pokušala, kada sam rekla da bih skinula džilbab. Ne mogu da dočekam da napunim 18 godina i odem odavde. I da počnem da živim onako kako želim. To bi trebalo da bude moje pravo, ali nažalost, islam je religija koja ti ne dopušta da izađeš bez bola.“

~ F ~

Sveta laž i zašto je Vasilije Ostroški čudotvorac u ilegali

„Zašto burazeri čudotvorci koji su oživljavali mrtve ne vizitiraju ove bolesnike sa dušom u nosu?“

Ako Bog hoće da spreči zlo, a ne može, onda on nije svemoćan. Ako može, a neće, onda je zao. Ako Bog može i hoće da ga spreči, zašto zlo i dalje

postoji. Ako on ne može i neće da spreči zlo, zašto ga nazivamo Bogom, pitao se mudri Epikur.

Pre neki mesec, dok mi je iz džepa

virilo papirnato upozorenje „životno ugrožen“, nadjoh se u klinici za vaskularnu hirurgiju Kliničkog centra Srbije. Strah mi odneo pamet. Trebalo je da budem u

Nikolaj je zapisao da Kozma i Damjan isceljuju ljudi i stoku, stavljajući ruku na njih.

bolnici za kardiohirugiju. Žena u belom, „plivajući“ između stešnjenih ljudskih tela, a sve vičući „Pustite me, ja ovde radim“ uputi me na pravu adresu. Nekako sam se iskobeljao iz uskog hodnika nalik katakombi u kome su bolesnici stajali jedan drugom na glavi. Skoro visili sa plafona kao slepi miševi. Dok sam se napolju držao za srce, hvatajući zrak, čekalo me novo iskušenje. Da u laverintu bolnica nađem pravu.

I tako tražeći „radionicu“ gde će krojači da me rašiju kao krpenog lutana, da poprave moj srčani sat i ponovo me sašiju, naiđoh na bogomolju. Crkvu Svetih врача. Braće Kozme i Damjana. Zakatančena. Ispred ni žive duše. Ošinu me bezvernička misao:

„Zašto burazeri čudotvorci koji su oživljavali mrtve ne vizitiraju ove bolesnike sa dušom u nosu?“ Odjednom, čuh gromoviti glas odozgo:

„Bezbožniče, kuvaćeš se u vreloj smoli.“

Digoh glavu i na jednom oblaku videh Svetog Nikolaja Velimirovića, teofilozofa Srpske pravoslavne

crkve. Kako sedi i peca duše umrlih, Ovaj upokojeni pop nebeski je portparol Kozme i Damjana. Probitačno radno mesto trefio je propovedajući tzv. čudesa ove složne braće. Nikolaj je zapisao da Kozma i Damjan isceljuju ljudi i stoku, stavljajući ruku na njih. Tako su sve bolesti iscelili. Čudotvorci za života i smrti. Kintu nikome nisu uzeli, za razliku od živućih mantijaša derikoža.

Taj štos sa rukom u širokoj je upotrebi. Tako će vas „izlečiti“ i Sveti Zosim, krunu se kaluđeri manastira gde se, kažu, dešavaju razna čuda. E taj Zosim, mrtav vekovima, čini da slepi progledaju, nerotkinje da dobiju decu... Ume i mrtav da prohoda. Izađe iz zaključanog kovčega kao mađioničar Hudini. Nabere cveća i trave i vrati se unazad. Ovdašnje novine, podstreknači primitivizma, verskog ludila i „svetih laži“, pisale su kako je crkveni velikodostojnik za pet minuta molitve oterao đavola iz duše momka koga su drugari vezali lancima i odveli dotičnom popi. E, sad je on dopao muka, đavolica Korona uzela ga je pod svoje. Džaba mu molitve i mađi-

Ta demonstracija verskog prkosa i zaglupljivanja koštala je mnogo izgubljenih života.

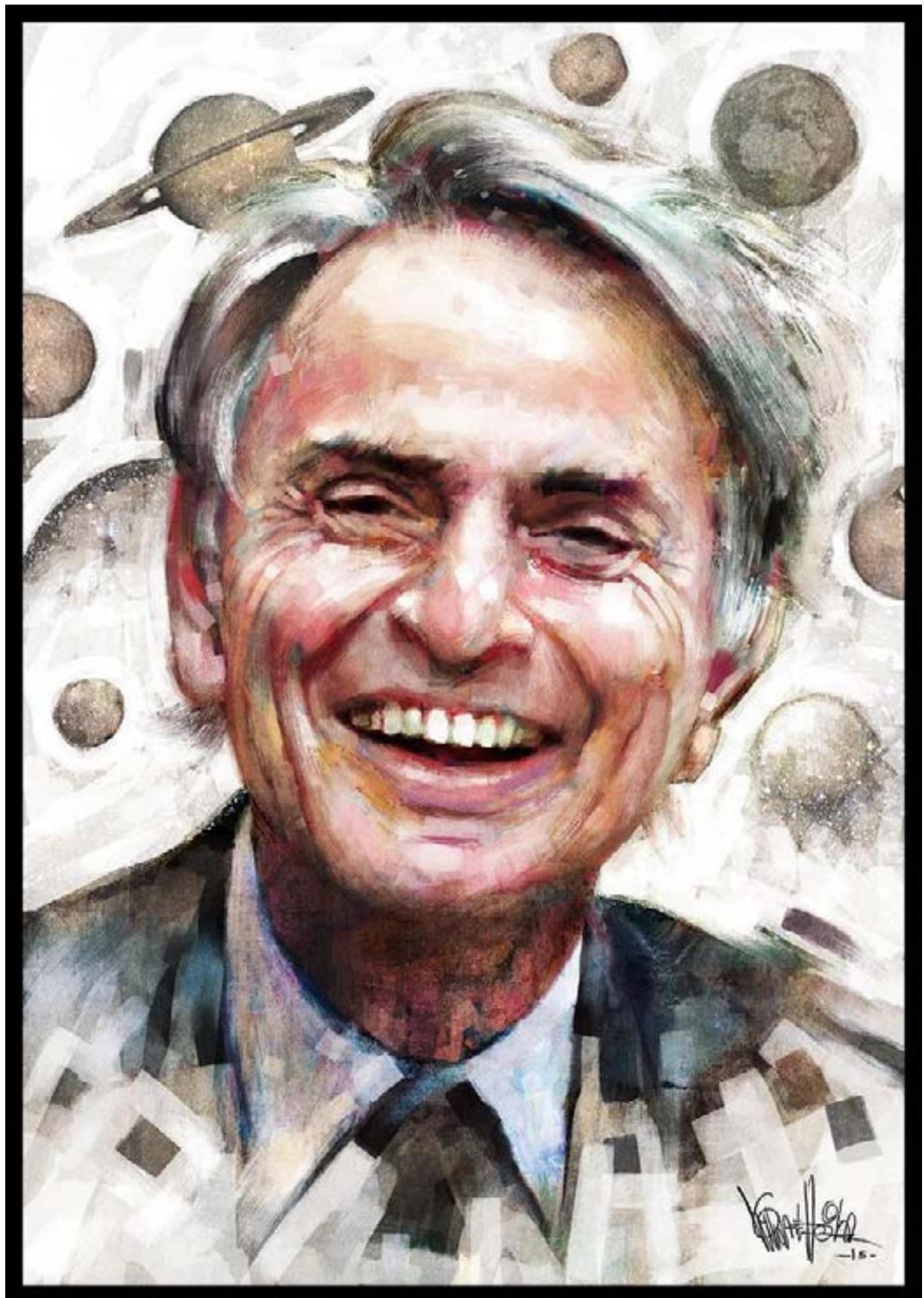
janje.

Crkveni propagandisti najviše veličaju Svetog Vasilija Ostroškog kao čudotvorca koji je hiljade i hiljade nesrećnika oteo od đavla. Na portalu manastira SPC, ukleštanog u crnogorski ljuti krš, koji čuva njegovo „netruležno telo“ piše kako je sam Gospod odredio Vasilija Ostroškog za posebnu misiju. Za pomoćnika i iscelitelja svih nevoljnih i bolnih. Koji sa čvrstom verom i ljubavlju dolaze i pristupaju mu kao velikom bož-

jem ugodniku. I danas je ostroška isposnica, u kojoj počivaju njegove svete mošti, banja isceljenja. Mnogi hromi, bolesni, suhi, zgrčeni i umobilni nalaze tu milost Božju... Ne mogu se izbrojati razna čuda koja je Gospod preko njega učinio i čini Sveti Vasilije je po čudima poznat širom vaseljene. Nepodložan zakonu truljenja 300 godina, dok se okolo širi miomiris.

Avaj! Ovaj lažni čudotvorac izmakao je pred Koronom, đavolovom čerkom. Utekao u ilegalu. Nigde ga nema da izleči od ove opake bolesti i spase od smrti, ne samo

vernike, nego i crkvene velikodostojnike. I to baš one koji su ubedjivali pastvu da ih Sveti Vasilije čuva od svakog zla i pokora. Ta demonstracija verskog prkosa i zaglupljivanja koštala je mnogo izgubljenih života. I koštaće. Ne postoji nikakav duh otkrovenja, postoje činjenice i um. Priznajem kao naučno dokazanu činjenicu da sam kao čovek, bliski rođak primata u koje spadaju i majmuni - orangutani, šimpanze, gorile. Pristajem da me nazovu majmynom, ali nisam idiot i verujući u čudesa smišljenih u glavama verskih lunatika.

SAGAN

LIČNO PUTOVANJE

Nakon snimanja Kosmosa, Segan se vratio na Kornel i 1992. bio nominovan za članstvo u Nacionalnoj akademiji nauka.

POLITIKA NAUKE

Vremenom, počev od nekoliko članaka za Nacionalnu geografiju, pa preko kraćih gostovanja na televiziji, Segana je polako postajao omiljeni govornik nauke. Njegove knjige, na čelu sa Zmajevima Raja, za koju je dobio Pulicerovu nagradu, uvrstile su ga među najbolje naučne pisce sveta. Ušao je u televizijsku produkciju sa serijalom Kosmos: Lično putovanje, kultnom naučnopopularnom emisijom koja je oborila sve rekorde gledanosti svog žanra, dobila dve Emi i jednu Hugo nagradu, i 34 godine kasnije i dalje uživa neverovatnu popularnost. Prateća, istoimena knjiga, bila je čitavih 70 nedelja na listi najprodavanijih knjiga Njujork tajmsa, učinivši Segana bogatim. Kosmos je ove godine doživeo i svoj nastavak, svojevrsni omaž originalnoj seriji, ovoga puta sa Nil DeGras Tajsonom kao voditeljem.

Karl Segana je nesumnjivo postao slavna ličnost i, po njegovim biografima, njegove akademske obaveze počele su da plaćaju cenu slave. Sviše zauzet oko ideje da masovne medije upotrebi u korist nauke i da popularizaciju dovede na još viši nivo, načinivši od televizije najveću učionicu na svetu, počeo je da otkazuje predavanja na fakultetu, a neki od njegovih studenata su bili primorani da

potraže nove mentore. Pristizale su žalbe od kolega, a javili su se i napor da se njegova laboratorija izmesti iz zgrade Kornel univerziteta.

Nakon snimanja Kosmosa, Segana se vratio na Kornel i 1992. bio nominovan za članstvo u Nacionalnoj akademiji nauka. Mada je bilo potpuno jasno da konkretna naučna dostignuća i broj objavljenih radova nisu dovoljni da bi naučnik dobio ovo prestižno i elitno članstvo, mnoge kolege su bile uverene da je Segana bio više nego zaslužen kandidat. Njegova posvećenost javnom razumevanju nauke, društveni rad, saradnja sa vladom i publicitet, morali su biti dovoljni da mu osiguraju titulu akademika. Ipak, činilo se da će ovog puta upravo njegova sopstvena slava da stane na put naučnom priznavanju, i Segana je članstvo odbijeno većinom glasova. Nepopularnost kod njegovih starijih kolega, koju

je stekao zbog aktivnog prisustva u medijima, koštala ga je mesta u Nacionalnoj akademiji nauka. Dve godine kasnije, ista Nacionalna akademija dodelila mu je medalju za javna dostiguća; potpuno ironično, s obzirom na to da su razlozi koji su se mogli čuti za odbijanje njegovog članstva, ležali upravo u prevelikom publicitetu. Sama nagrada nije mogla da nadomesti lični poraz koji je Segana doživeo. S druge strane, šteta je već bila načinjena, jer je odlukom naučnog autoriteta da mu se ne odobri ulazak u Akademiju, njegov naučni kredibilitet već bio ozbiljno narušen. Odluka Akademije navela je svet da se zapita da li je dobro odlučio kada je odabrao Segana za govornika nauke.

Popularnost koju je stekao se nije po prvi, niti jedini put obila o Segana pri nominaciji za članstvo u Akademiji. Mnogo godina ranije, tačnije 1967, Segana je radio

na Harvardu kao asistent. Kada je izrazio želju za stalnim profesorskim nameštanjem, njegov predlog je odbijen, a kolege su obrazložile ovu odluku time što je Seganova učestalo pojavljivanje na televiziji zapravo samopromocija.

vo je produkt popularne kulture. Segan ovu frazu nikada nije izgovorio, mada je nešto slično rečeno u jednoj od 13 epizoda Kosmosa (billions upon billions).

Iza Segana ostale su generacije nadahnutih ljudi, dece koja su izrasla

muzički projekat nazvat Simfonia nauke inkorporirao je mnoge scene iz Kosmosa i kroz kroz elektronsku muziku nastavlja da promoviše Karlove ideje.

Seganov sin, Nik, postao je pisac, i napisao je scenarija za mnoge

Iza Segana ostale su generacije nadahnutih ljudi, dece koja su izrasla u naučnike gledajući Kosmos.

Ipak, politika nauke nikada nije uspela da porazi neverovatni Segnov entuzijazam. Bez obzira na to što ga starije kolege sa Akademije nisu prihvatile, i što mu je Harvard odbio mesto stalnog profesora, ostaje činjenica da je Segan za nauku učinio više nego što bi njemu lično pripadanje takvim institucijama moglo doneti.

MILIJARDE I MILIJARDE

Fraza koja se više nego išta drugo vezuje za Segana, milijarde i milijarde (billions and billions), zaprav-

u naučnike gledajući Kosmos. Inspiracija koju je njegova vedra pojava zračila dok je pričao o čudesima vasione, zarazila je armije obrazovanih ljudi koji i dalje šire ideju o istraživanju svemira.

Karlovo ime danas nosi jedan asteroid, jedno mesto sletanja na Marsu, jedno planetarno šetalište i naučni muzej; njemu je posvećen izvanredan holivudski film Kontakt, snimljen po njegovoj istoimenoj knjizi, njegovo ime nosi Centar za istraživanje života u kosmosu, a tri prestižne nagrade na polju komuniciranja nauke nazvane su po njemu. Od 2009,

epizode čuvenog serijala Zvezdane staze; u jednoj od njih može se videti Seganova memorijalna stanica na Marsu, sa ugraviranim Karlovim citatom:

„Iz kog god razloga da si na Marsu, drago mi je što si ovde i voleo bih da sam sa tobom.“

Karl Segan je umro u 62. godini života, 20. decembra 1996, od retke bolesti koštane srži. Svetu još uvek nedostaje.

<http://skr.rs/605>

HRONIKA

Crnogorski ministar kulture Aleksandar Bogdanović je ocenio da Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori duboko gazeći stazama politike i nacionalizma nastavlja sa provokacijama.

08. septembar 2020.

<http://skr.rs/601>

11. septembar 2020.

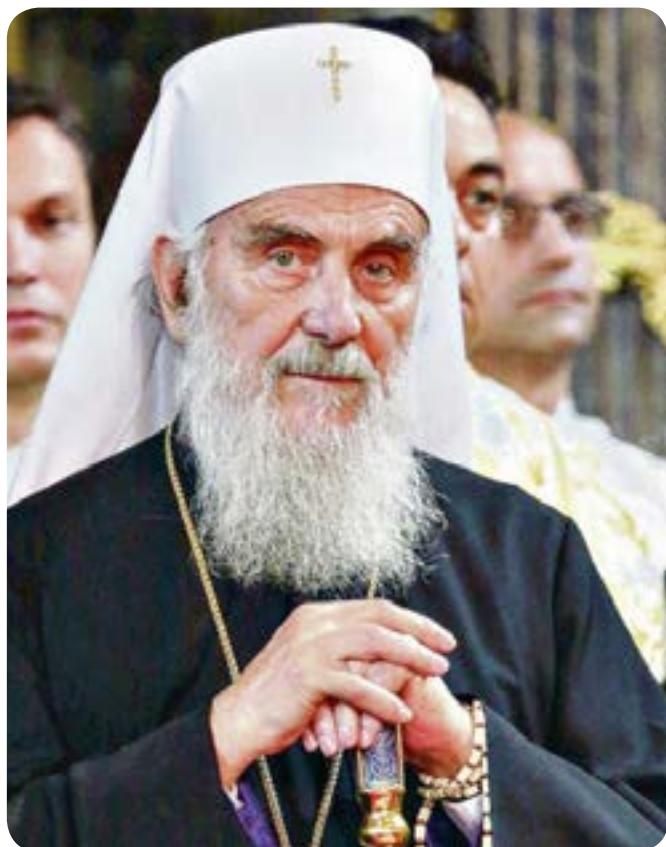
Mitropolit crnogorsko primorski Risto Radović Amfilohije rekao je da se nada da će sledeće godine početi izgradnja sabornog hrama Svetе Trojice na Cetinju, gde planira da pohrani tri relikvije, od kojih je jedna ikona Bogorodice Filermose, koja se nalazi u Narodnom muzeju Crne Gore.

Podsetivši da su posle bombardovanja Beograda, 6. aprila 1941. godine, Petar Drugi Karađorđević i patrijarh srpski Gavrilo preneli i tajno pohranili u manastiru Ostrog svetinje: ruku Svetoga Jovana Krstitelja i deo Časnog krsta, koji se danas nalaze u Cetinjskom manastiru, i ikonu Majke Božje Filerimske, Amfilohije je izrazio nadu da će i ikona biti vraćena crkvi i da će te tri svehričanske svetinje biti pohranjene u Saborni hram Svetе Trojice, koji je predviđen da se gradi iznad Cetinjskog manastira.

„Hram Svetе Trojice je započet da se gradi prilikom krunisanja kralja Nikole 1910. godine i kamen temeljac se čuva kod mene u kabinetu na Cetinju. Na tom kamenu temeljcu piše: Ovaj hram se podiže u vreme kralja Nikole, podiže ga car Nikolaj Drugi, avgusta 1910. godine. Ja se u Boga nadam da ćemo iduće godine početi da gradimo hram, da ćemo položiti taj kamen temeljac u slavu Božiju – Svetе Trojice, i u čast Romanovih, koji su takođe mučenički, kao i Sv. Jovan Krstitelj, postradali 1918. godine“, naveo je Amfilohije.

Crnogorski ministar kulture Aleksandar Bogdanović je ocenio da Srpska pravoslavna crkva u Crnoj Gori duboko gazeći stazama politike i nacionalizma nastavlja sa provokacijama.

„Ovog puta provokacija je, pre svih, nimalo slučajno upućena Cetinjanima, najavom da će u istorijskom jezgru grada početi gradnja objekta SPC, u kojem će,

uz ostalo, biti pohrane i relikvije koje toj verskoj zajednici uopšte i ne pripadaju. Da li se u ovoj manipulaciji skriva poruka da će Srpska pravoslavna crkva ubuduće da se bavi urbanističkim pitanjima i da gazduje državnom imovinom, apsolutno me ne interesuje“, istakao je Bogdanović.

On je naglasio da je dužan da upozori, dobro znajući, baš kao i Amfilohije, kakve bi ta ideja reakcije mogla izazvati kod građana Cetinja, i mitropolita „i njegove partnere da ne uzburkavaju strasti u gradu koji je simbol i Crne Gore i njenog identiteta“.

„Danas kao ministar, a i danas i sutra kao Cetinjanin i Crnogorac, jasno poručujem da mi to nećemo dozvoliti“, rekao je Bogdanović.

<http://skr.rs/60t>

20. septembar 2020.

Mitropolit crnogorsko - primorski Risto Radović Amfilohije poručio je da neće umreti pre nego što na vrh Lovćena vrati Crkvu Svetog Petra Cetinjskog.

„Nemoj da misliš da sam star za to. Ne, Gospod će je, za moga života, vratiti tamo gde je bila“, izjavio je mitropolit Radović.

Prema njegovim rečima, svima je poznato Njegoševu

autentično zaveštanje, koje glasi: „Ja hoću da me sašanite u onu crkvu na Lovćenu... To je moja potonja želja, koju vam ištem, da je ispunite i ako mi ne zadatate božju vjeru da ćete tako učinit’ kako ja hoću, onda ću ve ostaviti pod prokletstvom, a moj posljednji čas biće mi najžalosniji i tu moju žalost stavljam vama na dušu“.

„Zar da ostavimo prokletstvo nad potomcima i narodom. Ne, njegova volja biće ispoštovana i tim činom provedriće se iznad Crne Gore“, rekao je mitropolit Amfilohije.

Kada je reč o izgradnji crkve Svetе trojice na Cetinju, mitropolit Amfilohije podseća da za to postoji „amanet kralja Nikole“.

Ostaci Petra Petrovića Njegoša se od 1974. godine nalaze u mauzoleju sagrađenom po projektu vajara Ivana Meštrovića, koji je sagrađen na mestu pravoslavne kapele u kojoj je Njegoš bio sahranjen na vrhu Lovćena.

<http://skr.rs/60V>

22. septembar 2020.

Student Akademije za umetnost i konzervaciju SPC Marko Žarkov izjavio je da je spremjan da se pred Crkvenim sudom suoči sa episkopom Stefanom (Šarićem), pomoćnikom patrijarha Irineja, za kojeg tvrdi da stoji iza njegove otmice. Žarkov je u Patrijaršiji SPC zatražio prijem kod patrijarha, a predao je i svu dokumentaciju iz policijske i tužilačke istrage koja, kako tvrdi, dokazuje da vladika Stefan stoji iza njegove otmice.

„Ovde sam zbog navoda patrijarha Irineja da ne zna ništa o mojoj otmici i da je episkog Stefan u to umešan“, rekao je Žarkov na konferenciji za novinare ispred Patrijaršije u Beogradu.

Od Crkve, kako je rekao, očekuje da kroz svoje kanonski uređene sisteme, izrekne sankcije i izvuče se „čistog obraza iz svega ovoga, jer je nepravedno da časna i Bogom nadahnuta institucija trpi zbog kriminalnih radnji jednog vladike“.

„Isto tako moram da naglasim da živimo u jednoj Ustavom i zakonom uređenoj državi, i apsolutno verujem da će pravosuđe uspeti da se izbori za pravdu u ovom slučaju. Da ne verujem, ne bih im se ni obratio. Hteo bih još pred svima vama da kažem da sam apsolutno spremjan da pred crkvenim sudom

Kada je reč o izgradnji crkve Svetе trojice na Cetinju, mitropolit Amfilohije podseća da za to postoji „amanet kralja Nikole“.

<http://skr.rs/60Z>

25. septembar 2020.

Predsednik Crne Gore Milo Đukanović izjavio je da je Srpska pravoslavna crkva instrument velikosrpskog nacionalizma i ruskih interesa na Balkanu, o čemu svedoče i zbivanja u Crnoj Gori. „Više je nego očito da je SPC bila ne samo neprimenjivo uključena u izbore, nego je bila i najaktivniji politički akter. SPC je u kontinuitetu instrument velikosrpskog nacionalizma i ruskih imperijalnih interesa na Balkanu. Ovaj put je to samo radila otvoreno“, rekao je Đukanović u intervjuu koji objavljuje zagrebački Jutarnji list.

Naveo je da je nakon izbora jedan od glasnogovornika SPC kazao da će se SPC povući iz političkog života, čime su samo sve ovo potvrdili.

„Međutim, njegovi pretpostavljeni se s tim očito nisu složili pa su pokazali ko se pita. Oni su odlučili ko će biti nosilac te politike, što je priznao i sam kandidat za premijera Zdravko Krivokapić“, dodao je Đukanović.

Prema Đukanovićevim rečima, to je realnost s kojom se mora suočiti, kako bi se „sačuvala Crna Gora kao građanska i sekularna država s demokratijom i

Dvojica pripadnika Interventne jedinice MUP-a Srbije i jedan civil oteli su Marka Žarkova i odveli ga u Batajnicu, blizu obale Dunava, preteći mu da će sledeći put zavšiti u reci.

stanem oči u oči sa episkopom Stefanom Šarićem da potvrdim sve ovo, i da budem suočen, i da iznosim samo istinu“, poručio je Žarkov.

Naveo je i da dalje dobija pretnje, i da se plaši za svoju bezbednost.

Pohvalio je policijski tim jer je osumnjičene za otmicu uhapsio u roku od 48 sati, navodeći da veruje da će pravosuđe rešiti taj problem.

Podsetimo, dvojica pripadnika Interventne jedinice MUP-a Srbije i jedan civil oteli su Žarkova 8. februara i odveli ga u Batajnicu, blizu obale Dunava, preteći mu da će sledeći put zavšiti u reci.

Žarkov je već sutradan prijavio slučaj, i dvojica policijaca su odmah privедена i suspendovana, a navodno su potvrdila da ih je angažovao upravo vladika Stefan.

Student tvrdi da je motiv za otmicu njegov lični sukob sa vladikom Stefanom oko devojke.

Crkva se još nije izjašnjavala o ovom slučaju.

evropskim vrednostima.“

„Crna Gora je najstabilnije društvo na Zapadnom Balkanu. Poruku o borbi i u šumi, ako bude trebalo, posao sam onima koji su isuviše jednostavno počeli tumačiti rezultate izbora. Ne samo u domaćoj, nego i međunarodnoj javnosti proširila se teza da je rezultatima izbora ugrožena i crnogorska država“, kazao je Đukanović.

Dodao je da se na proteklim parlamentarnim izborima nije odlučivalo o državi, jer je o tome odlučeno pre 14 godina.

„Ali, ako bilo ko iz Crne Gore ili iz regije smatra da pod promenom vlasti može ugroziti našu državu, mora znati da ćemo je braniti onako kako smo je branili vekovima. Dakle, to nije bila neka zla slutnja, a ni današnja realnost“, poručio je Đukanović.

Prema njegovim rečima, ne može se isključiti mogućnost da velikosrpski interesi „nisu do kraja dosanja-

14. novembar 2020.

Poglavar Katoličke crkve Horhe Mario Bergoljo (Jorge Mario Bergoglio), poznatiji po svom nadimku kao Papa Franja se spremá za posetu Beogradu kako bi kardinal Alojzije Stepinac bio proglašen svetim, piše zagrebački Jutarnji list. Poslednjih nekoliko nedelja u trouglu Vatikan – Beograd – Zagreb dogodile su se neke intrigantne stvari koje su zagolicale maštu, pogotovo jer se po ustaljenom crkvenom „pravilu“ sve odvija polako i uz puno „čitanja između redova“, navodi dnevnik. Međutim, jedna od glavnih stvari koja bi se mogla učitati, ili se valja iza brda iz te usporene, ali aktivne vatikanske diplomatske aktivnosti, jeste mogući

„Više je nego očito da je SPC bila ne samo neprimereno uključena u izbore, nego je bila i najaktivniji politički akter. SPC je u kontinuitetu instrument velikosrpskognacionalizma i ruskih imperijalnih interesa na Balkanu. Ovaj put je to samo radila otvoreno“, rekao je Đukanović.

ni“.

„Nisam još pročitao nijedan demanti s neke relevantne beogradske adrese. U toku je proces ulaska Kosova u Ujedinjene nacije, pa su oni koji neguju velikosrpske aspiracije mogli poverovati u neku kompenzaciju na račun Crne Gore i Republike Srpske. Sve su to snovi i iluzije“, rekao je.

Ocenio je da nema nikakve dileme da je današnja Srbija davala logistiku velikosrpskom nacionalizmu prema Crnoj Gori.

„Nedavno, pre izbora razgovarao sam s predsednikom Srbije i ukazao mu na to, ali odgovor je bio zaogrnut plaštrom zabrinutosti za ugrožena prava srpske manjine u susednim državama. Imao sam utisak da je Vučić nešto poduzeo prema medijima, pa je agresija utihnula za jednu oktavu. Ali, pušten je duh iz boce koji se sada ne može kontrolisati“, rekao je Đukanović.

<http://skr.rs/60I>

29. oktobar 2020.

Mitropolit crnogorsko-primorski Amfilohije Radović preminuo je u Kliničkom centru u Podgorici gde se od 6. oktobra lečio od koronavirusa.

<http://skr.rs/60F>

dogovor posete papa Franje Beogradu. A u sklopu toga izvire i ono neizbežno pitanje koje već dugo „tišti“ Crkvu u Hrvata, a već se prelilo i postaje važno nacionalno i političko pitanje – proglašenje Alojzija Stepinca svetim, a koje je kamen spoticanja u odnosima dve crkve, ne samo na ovim prostorima, nego i u odnosima Vatikana sa Srpskom pravoslavnom crkvom.

Naime, poklopilo se, u poslednje vrijeme, nekoliko susreta i poseta, i zanimljivih istupa koji privlače pažnju. Sredinom oktobra apostolski nuncij u Hrvatskoj, monsinjor Đorđe Lingva posetio je, povodom praznika Svete Terezije, požeškog biskupa Antuna Škvorčevića, da bi zatim, za javnost pomalo nenađano, zajedno s njim i pakračkoslavonskim episkopom SPC Jovanom Čulibrkom posetio Jasenovac, i u tamošnjoj mesnoj crkvi Svetog Nikole predvodio ekumensku molitvu.

No, slučajno ili ne, istovremeno je u poseti Zagrebu, odnosno nunciju u Hrvatskoj, bio i apostolski nuncij u Beogradu Lucijano Surijani. Isto tako početkom novembra i sam papa Franja je dao intervju beogradskoj Politici, što mnogi vide kao najavu njegove posete, za koju se naravno ne zna kada bi mogla da se dogodi. No, Crkva je institucija gde vreme drugačije teče.

Poseta pape Franje Beogradu je, zna se već dugo, njegova davna želja, i to zbog papine ekumenske poli-

tike, pogotovo uspostavljanja saradnje i veza s pravoslavljem – a SPC se uz Rusku pravoslavnu crkvu smatra vrlo jakom i uticajnom crkvom – u zemljama u kojima je katolička zajednica u manjini.

Ipak, treba reći da je još 2018. godine državni sekretar Svetе Stolice, kardinal Pjetro Parolin posetio Srbiju i već tada se nagađalo da je došao da ispita teren da li je ta poseta moguća i ostvariva. A koliko je papi Franji važna Srbija, videlo se i u maju 2019, kada je intervju Politici dao Pjetro Parolin. U intervju je

Mitropolit zagrebačko-ljubljanski Prvoslav Perić Porfirije je kazao da je SPC doživela veliki udarac i da su njegova crkva izgubila „dva najsnažnija stuba“.

eksplicitno zatražio pravoslavno-katoličku saradnju. Beogradski nadbiskup Stanislav Hočevar je, pak u nedavnom intervjuu IKA-i, odgovarajući na pitanje o mogućoj poseti pape Beogradu, baš kroz poteze glavnog sekretara Parolina, istao da u „nekim malim događajima ne gledaju prevelike stvari“. Državni sekretar, kaže nadbiskup Hočevar, „nije došao pripremati put za papin dolazak“, ali je potvrdio da je „normalno da Sveti Otac želi da dođe“, prenosi Jutarnji list.

<http://skr.rs/60v>

19. novembar 2020.

Patrijarh SPC Irinej preminuo je u 91. godini, nakon borbe sa koronavirusom.“

<http://skr.rs/60o>

21. novembar 2020.

Raščinjeni episkop raško-prizrenski i kosovsko-metohijski Marko Radosavljević Artemije preminuo je u 85. godini. On se u valjevsku bolnicu javio zbog kardioloških problema, nakon čega mu je konstatovana upala pluća i upućen je u kovid-bolnicu Dragiša Mišović u Beogradu. Bivši vladika preminuo u sanitetu tokom transporta za Beograd.

<http://skr.rs/60W>

22. novembar 2020.

Mitropolit zagrebačko-ljubljanski Prvoslav Perić Porfirije ocenio je da su Kosovo i Metohija stvar identiteta Srba i da, u slučaju da ga „izgubimo kao temelj postojanja“, nije siguran da „naš narod ima budućnost“. On je gostujući na TV Pink pojasnio da to „ne podrazumeva neprijateljstvo prema bilo kome“, ali da su Kosovo i crkva „vertikala koja osmišljava prošlost i bez (kojih) nema budućnosti“. „Kosovo je mnogo više od mita. Mit je stvar imaginacije, a Kosovo je za našeg patrijarha i našu crkvu

zavet, to je identitetska stvar... Vitalni (interes) crkve je očuvanje Kosova i izgradnja Hrama Svetog Save“, naveo je mitropolit.

Naveo je i da smatra da zvanična crkva nema drugi prostor za delovanje sem naroda i države u kojoj obitava i da saradnju sa zvaničnim institucijama vidi kao prirodan odnos.

„Svi prethodni patrijarsi i te kako su bili otvoreni i za dijalog i za saradnju sa državom“, kazao je Porfirije. Povodom smrti patrijarha Srpske pravoslavne crkve Irineja, mitropolit Porfirije je kazao da je SPC doživela veliki udarac, a da su njegovom i smrću mitropolita Amfilohija crkva izgubila „dva najsnažnija stuba“.

Ministar za brigu o porodici i demografiju Radomir Dmitrović ocenio je da su kritike potencijalnog kršenja epidemioloških mera tokom obeležavanja smrti patrijarha Irineja bile „apsolutno očekivane“, a da

Marija Zdravković, direktorka KBC „Bežanijska kosa“, rekla je da su optužbe da ljudi na liturgiji koja je održana u subotu „ližu kašićice“ tokom pričesti „vrlo ponižavajuće za ljude koji veruju“, ali da je „jasno da postoji visoka verovatnoća od širenja epidemije (u takvim prilikama)“.

dolaze iz „anacionalnih i liberalnih skupova koji su uglavnom nevernici i agnostići“.

„(Ti krugovi) koji koriste svaku priliku da napadnu SPC... To je priča o njima, o onima koji to govore“, rekao je Dmitrović.

Marija Zdravković, direktorka KBC „Bežanijska kosa“, rekla je da su optužbe da ljudi na liturgiji koja je održana u subotu „ližu kašićice“ tokom pričesti „vrlo ponižavajuće za ljude koji veruju“, ali da je „jasno da postoji visoka verovatnoća od širenja epidemije (u takvim prilikama)“.

„Ne možete da kažete da će 100 odsto svi dobiti (koronavirus) u takvim prilikama“, rekla je Zdravković.

<http://skr.rs/60C>

24. novembar 2020.

Episkop Irinej (Mirko Bulović) kritikuje majku pokojnog vladike Siniše Močevića Jeronima što uopšte pita za imovinu sina jedinca, što je angažovala advokate i u sudskom ostavinskom postupku preuzela porodični stan.

Njagovo preosveštenstvo vikarni episkop jegarski Jeronim (Siniša Močević), jedan od najmlađih vladika Srpske pravoslavne crkve, preminuo je iznenada 2016. u 47. godini, a njegova majka Danica Močević do danas nije dobila njegove lične stvari, iako ih je tražila više puta. Eparhija bačka nije joj dostavila čak ni spisak ličnih stvari njenog sina koje je ostavio u manastiru Kovilj gde je službovao i boravio, niti joj je omogućeno da ih vidi.

Ona je lično i preko advokata tražila lična dokumenta, rukopise, doktorat, knjige kojih je bilo mnogo i

od kojih su neke veoma vredne, kao i poklone koje je njen sin jedinac dobio od prijatelja, kada je izabran za episkopa. Htela je da napravi legat sa sinovljevim stvarima i njegovom ličnom bibliotekom. Umesto stvari, koje je ljubazno tražila u više navrata, stiglo je neuobičajeno pismo episkopa novosadskog i bačkog, somborskog i segedinskog dr Irineja (Mirka Bulovića).

U pismu provejavaju poruke koje se teško mogu razumeti drugačije osim da su preteće i veoma oštре. Između ostalog, episkop Irinej kritikuje majku koja

je iznenada izgubila sina jedinca što uopšte pita za stvari, što je angažovala advokate i u sudskom ostavinskom postupku preuzela porodični stan.

Vladika Irinej se poziva na crkvene zakone, ne navodeći tačno koje, a ignoriše državne zakone o nasleđivanju, koji svakako imaju prioritet. On preteći upozorava Danicu Močević da to kako je dosada postupala „nije prihvatljivo za Crkvu“ te da je najbolje da „prihvati crkvene stavove“.

Advokat Zora Dobričanin Nikodinović, koja je u ime majke preminulog episkopa upućivala pisma, potvrdila je autentičnost spornog pisma episkopa Irineja.

„Šokirana sam načinom i tonom pisma, što sam navela i u odgovoru. Najmanje što sam očekivala je barem uzvraćeno poštovanje za moju klijentkinju.“

Vladika Jeronim je preminuo 24. novembra 2016. u Kliničkom centru u Novom Sadu. U potvrdi o smrti i otpusnoj listi piše da je 22. novembra primljen zbog dijareje. Kao uzrok smrti navode se srčani zastoj, a konstatuje se da je pre toga došlo do popuštanja rada srca i pluća i da je nastupila slabost. U potvrdi o smrti piše da je imao uvećanu jetru, slezinu i uvećanje svih limfnih žlezdi, ali da nije imao temperaturu, niti povišeni pritisak, te da je normalno disao. Lekar, koji je izdao potvrdu o smrti tražio je obdukciju. Međutim, ona nije obavljena, što je ipak neuobičajeno.

Skoro godinu dana nakon smrti vladike Jeronima i posle više zahteva da se njegovoj majci dostave njegove lične stvari, odgovor episkopa Irineja Bulovića stigao je tek 15. novembra 2017. Na početku pisma je odmah naveo: „Prema pozitivnim propisima Srpske pravoslavne crkve, sva imovina episkopa koji se upokojio bez ostavljenog testamenta, odnosno bez pi-

smeno iskazane svoje poslednje volje, jeste vlasništvo SPC, odnosno eparhije u kojoj je službovao.“ Zatim se dodaje kako su žeeli da majci vladike Jeronima predaju stvari „ličnog karaktera i ako je iza pokojnika ostao njegov novac“. Sve drugo što je, kako se navodi, „crkveno i bogoslužbenog karaktera“, zadržali bi. Majka je tražila doktorsku disertaciju njenog sina, za koju je znala i koja se uostalom spominje u saopštenju Eparhije bačke za koju je zadužen vladika Irinej. U tom saopštenju povodom smrti vladike Jeronima, koje i danas стоји na sajtu SPC, navodi se: „Pred smrt bavio se izradom doktorske disertacije iz

oblasti liturgičkog bogoslovija.“ Međutim, episkop Irinej u pismu negira čak i postojanje doktorske disertacije vladike Jeronima, navodeći: „Nikada nismo videli, niti imamo bilo kakva saznanja da ista postoji.“ Zatim dodaje: „Uostalom i u slučaju da je vladika Jeronim doktorski rad napisao, isti bi mogao biti štampan isključivo kao izdanje Eparhije bačke, a nikako kao privatno izdanje.“ Episkop Irinej navodi dalje u pismu da je sa ličnom bibliotekom pokojnog vladike Jeronima „isti slučaj“.

Vladika Jeronim bio je posvećen teološkoj nauci, ali i učenju stranih jezika, od kojih je savladao engleski,

Irinej Bulović: „Ovom prilikom vas podsećam na činjenicu da su Eparhija bačka i manastir Kovilj, koji su episkopa Jeronima decenijama izdržavali, školovali kako u zemlji, tako u inostranstvu, organizovali i platili sve troškove njegove hirotonije u Novom Sadu i sahrane u manastiru Kovilj, uključujući izradu i postavljenje nadgrobnog spomenika, i da nisu postavili pitanje nepokretne imovine koja se do upokojenja vladike Jeronima vodila na njegovo ime, a sledstveno tome, po njegovom upokojenju trebalo da postane vlasništvo SPC, odnosno Eparhije bačke.“

grčki, francuski, italijanski, ruski, nemački, španski... i zato je imao veliku ličnu biblioteku u kojoj su uglavnom bile knjige koje je dobijao od prijatelja. Vladika Irinej poručuje majci pokojnog Jeronima, koja je htela da osnuje legat u sećanje na njenog sina: „Legat može – pa i treba – da postoji u okviru biblioteke Eparhije bačke.“ Zatim episkop Irinej piše oštro upozorenje majci pokojnog vladike:

„Ovom prilikom vas podsećam na činjenicu da su Eparhija bačka i manastir Kovilj, koji su episkopa Jeronima decenijama izdržavali, školovali kako u zemlji, tako u inostranstvu, organizovali i platili sve troškove njegove hirotonije u Novom Sadu i sahrane u manastiru Kovilj, uključujući izradu i postavljenje nadgrobnog spomenika, i da nisu postavili pitanje nepokretne imovine koja se do upokojenja vladike Jeronima vodila na njegovo ime, a sledstveno tome, po njegovom upokojenju trebalo da postane vlasništvo SPC, odnosno Eparhije bačke.“

Episkop Irinej zatim zamera majci da Eparhija bačka nikada nije pozvana da učestvuje u ostavinskom postupku povodom stana u Beogradu, koji su u stvari roditelji pokojnog vladike Jeronima kupili kada su sa njim izbegli iz Sarajeva.

„Vaša klijentkinja je bez znanja Crkve pokrenula ostavinski postupak i upisala se kao vlasnik stana u Beogradu. Razume se da nikada ne bismo dovodili

u pitanje činjenicu da ona živu u predmetnom stanu niti bismo je, ne daj Bože, na bilo koji način ugrozili ni po pitanju samog vlasništva stana, ali smatramo da način na koji je do sada postupala, u ovoj stvari nije primeren, niti je prihvatljiv za Crkvu“, navodi episkop Irinej u pismu.

On zatim navodi da žele da joj predaju „izvesne lične stvari“ ne navodeći precizno koje. Upozorava da će, ukoliko majka nije zadovoljna tim predlogom, biti

vlasništvo.“

Zatim oštro poručuje: „Stoga je besmisleno da iznova traži način da dobije bilo šta drugo osim određenih ličnih stvari pokojnog vladike Jeronima“, opet ne navodeći o kojim je stvarima reč.

Advokat Zora Dobričanin Nikodinović odgovorila je na pismo vladike Irineja: „Kao građanin Srbije, kao neko ko je preko četvrt veka u advokaturi i kao pravoslavni hrišćanin, najneprijatnije sam iznenađe-

Do danas pitanje ličnih stvari vladike Siniše Močevića Jeronima nije rešeno.

prinuđeni da se pridržavaju „navedenih propisa“ Crkve, a u pismu nije nigde naveo tačno odredbe crkvenog zakona na koje se poziva. Episkop Irinej nakon toga upućuje još oštih reči i zamerki majci pokojnog vladike Jeronima.

„U svakom slučaju, smatramo da nije bilo potrebe za angažovanjem nijednog, a kamoli dva advokata (i još jednog za ostavinski postupak) i da bi bilo najbolje da gospoda Danica Močević prihvati ovo što joj Crkva nudi“, preteći upozorava episkop Irinej u pismu. Tek na kraju pisma episkop Irinej se osvrnuo na vredne lične stvari vladike Jeronima, navodeći: „Nije posedovao skupocene lične stvari, kako to vaša klijentkinja neprestano i na razne načine pokušava da predstavi, i da su materijalno najvrednije bogoslužbenе stvari koje nikako ne mogu postati njeno privatno

na, slobodno mogu da kažem – šokirana načinom i tonom kojim se obraćate kako meni kao punomoćniku majke pokojnog vladike Jeronima, pa posredno i njoj. Ja Crkvu poštujem i očekujem uzvraćeno poštovanje – Bog mi je svedok.“

Do danas pitanje ličnih stvari vladike Jeronima nije rešeno. Oštar i neprimeren odnos, koji jedan od najuticajnijih vladika SPC Irinej Bulović zamera majci pokojnog episkopa Jeronima, primetan je upravo u njegovom pismu. Pored neprimerenog odnosa vladike Irineja prema majci koja je izgubila sina jedinca, iz pisma se vidi da se ne osvrće na državne zakone koji važe za sve, pa i za vladike.

<http://skr.rs/60A>

BEZBOŽNI HUMOR

Svinjče Darvinče i Veliki Prasac u epizodi:

IZBOR

Vojnici su odani Bogu,
sasvim sam siguran!

Kako to?

Kad ih moj prijatelj
oficir pita da li su za
marš od 30 kilometara

ili za liturgiju, oni uvek
izaberu liturgiju. Uvek!

Težak
izbor!

Biraju manje
od dva zla!

Veliki Prasak ©2018

DA LI MISLIŠ DA
LJUDI POSTAJU
SVE NADRNĐANIJI
I NADRNDANIJI?

KAKO TO
MISLIŠ?

DANAS SAM JEDNOM ČOVEKU
REKLA „SREĆNI PRAZNICI“, A
ON ME JE NAZVAO „MRZITELJEM
BOŽICA“.

KAŽU VERNICI DA ATEISTI VODE RAT PROTIV BOŽIĆA.
PA, AKO NEKO ZAISTA I VODI RAT PROTIV BOŽIĆA,
MORAM PRIMETITI DA STRAHOVITO GUBLJ.

pravo telo Isusovo

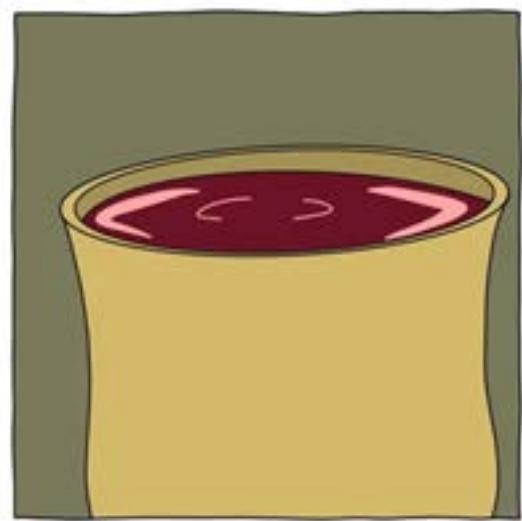
prava krv Isusova

Zašto broj 7 ima crticu?

Kada je Mojsije zapisivao 10 zapovesti, i kada je došao do sedme, kaže mu Bog:
„Ne poželi ženu bližnjeg svog!“

Među okupljenim narodom nastao je muk i tišina, a zatim ljudi počeše da viču:
„Precrtaj sedam, precrtaj sedam!“

Razgovaraju Adam i Eva u Raju.

Kaže Eva:

„Jao, Adame, kako ti je mali!
„A gde si ti videla većeg?“

Sede dva popa u kafani.
Kad je trebalo da krenu,
pitaju konobara koliko su
dužni.

Konobar im reče:
„Obično daju po 50 evra!“

Citatii

Čovek je najgluplje biće na planeti. On obožava nevidljivog boga, a ubija vidljivu prirodu i druga bića, ne shvatajući da priroda i bića koja ubija predstavljaju tog nevidljivog boga kog obožava.

Hjubert Riviš

Ljudi smatraju da je obrazovanje nešto sa čime su završili.

Isak Asimov

Moramo da poštujemo tuđu religiju isto kao što moramo da poštujemo nečije uverenje da mu je žena prelepa, a deca prepametna.

Henri Menken

Pitanje „ako nema boga, koji je smisao života“ je isto što i pitanje „ako nema gospodara, čiji će rob biti“.

Den Barker

Umesto ostavljanja islama na miru sa slepim klišeima da je religija mira, mi na Zapadu treba da debatujemo o samoj osnovi islamske misli i prakse i da ga počnemo smatrati odgovornim za najbrutalnija dela počinjena od strane njegovih pristalica i da zahtevamo ili da se reformiše ili da se odrekne svojih ključnih verovanja kojima se koriste da opravdaju svoja nedela.

Ajan Hirši Ali

Kada se deca ugledaju na velike naučnike i način na koji oni rade, velike muzičare i glumce, civilizacija se uzdigne na viši nivo.

Brajan Grin